

Νομικά Ζητήματα Cloud

Ιούλιος
2023

Ορισμός

- ✔ Cloud (υπηρεσία νεφουπολογιστικής): Κατά το άρθρο 4 σημ.19 της Οδηγίας NIS: «η ψηφιακή υπηρεσία που επιτρέπει την πρόσβαση σε κλιμακοθετήσιμο και ελαστικό σύνολο κοινόχρηστων υπολογιστικών πόρων»

Με αυτό τον τρόπο υπηρεσίες και εφαρμογές καθίστανται διαθέσιμες αποκεντρωμένα μέσω του διαδικτύου (πχ ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κοινωνικά δίκτυα).

Βασικά Σημεία

- Μέχρι στιγμής ελλιπής νομοθετική ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν σε υπηρεσίες cloud.
- Οδηγία NIS 2016/1148, που ενσωματώθηκε με το Ν. 4577/2018
- Οδηγία NIS 2 2022/2555
- Γνώμη 5/2012 και 2/2015 της Ομάδας εργασίας
- Data Act (πρόταση Κανονισμού στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για τα δεδομένα)

Τύποι Cloud Computing

- ✓ IaaS – Παροχή μηχανογραφικών υποδομών
- ✓ PaaS – Παροχή έτοιμης πλατφόρμας για εγκατάσταση/ανάπτυξη εφαρμογών
- ✓ SaaS – Έτοιμες λύσεις software για χρήση από τον τελικό πελάτη με τη μορφή ενοικίασης
- ✓ XaaS – Anything as a Service (SaaS, DaaS, SecaaS κ.λπ.)

Μοντέλα ανάπτυξης Νέφους

- ✓ Δημόσιο
- ✓ Ιδιωτικό
- ✓ Κοινότητας
- ✓ Υβριδικό

Οφέλη Cloud Computing

- ✔ On demand-self service, χρήση των υπηρεσιών όταν καταστεί ανάγκη, χωρίς να απαιτείται παρέμβαση τρίτου (σε αντίθεση με outsourcing IT υπηρεσίες)
- ✔ Ελαστικότητα και διαβάθμιση στη χρήση, ανάλογα τις ανάγκες της εκάστοτε επιχείρησης
- ✔ Οικονομικότερη λύση/επιμερισμός του κόστους
- ✔ Ταυτόχρονη εξυπηρέτηση πολλών χρηστών, ανεξάρτητα από την εντοπιότητα του χρήστη ή των πόρων,
- ✔ Απλοποιημένο-εικονοποιημένο διαχειριστικό περιβάλλον
- ✔ Αποδοτικότητα, παραγωγικότητα
- ✔ Πρόσβαση μικρότερων επιχειρήσεων/επιχειρήσεων σε απομακρυσμένες περιοχές, σε καινοτόμες λύσεις

Ασφάλεια υπηρεσιών Cloud

- ✓ Υπαρξη πιστοποιήσεων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (ISO, NIST)
- ✓ Multi-Layer security
- ✓ Υπαρξη πολλαπλών εναλλακτικών Datacenter (Disaster recovery)
- ✓ Εξειδικευμένο προσωπικό ασφάλειας
- ✓ Πρόσβαση με πολλαπλά επίπεδα ασφάλειας (VPN, MFA, OTP)

Σύμβαση παροχής υπηρεσιών Cloud

Συνήθως προδιατυπωμένες συμβάσεις (take it or leave it).

Μη διαπραγματεύσιμοι (και ενδεχομένως καταχρηστικοί) συμβατικοί όροι.

Ανάλογα με τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών, εφαρμόζονται οι διατάξεις

- α) συμβάσεων παροχής υπηρεσιών,
- β) συμβάσεων μίσθωσης,
- γ) συμβάσεων έργου.

Βασικοί όροι σύμβασης - κριτήρια επιλογής (α')

- ✓ Απαιτείται απλή και σαφής διατύπωση των συμβατικών όρων, ώστε να αμβλύνεται η διαπραγματευτική ανισορροπία
- ✓ SLAs (Service Level Agreements): καθορίζουν το επίπεδο (ποιότητα και ποσότητα) των παρεχόμενων υπηρεσιών και τις συνέπειες μη τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων
- ✓ No vendor lock in/διασφάλιση φορητότητας και διαλειτουργικότητας σε περίπτωση λύσης της σύμβασης
- ✓ Διάρκεια & τίμημα

Βασικοί όροι σύμβασης - κριτήρια επιλογής (β')

- ✓ Πιστοποιήσεις (πχ ISO 27018)/κανονιστική συμμόρφωση
- ✓ Περιορισμός ευθύνης/μονομερής τροποποίηση της σύμβασης
- ✓ Εγγυήσεις ως προς την πνευματική ιδιοκτησία (πχ άδεια χρήσης)
- ✓ Ρήτρα εμπιστευτικότητας
- ✓ Εφαρμοστέο δίκαιο

Συμβατικοί όροι - Προστασία προσωπικών δεδομένων (α')

- ✓ Νομική υπαγωγή κατά το GDPR:
Η επιχείρηση-πελάτης ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας
Ο πάροχος υπηρεσιών Cloud ενεργεί ως Εκτελών την Επεξεργασία, *εκτός εάν επεξεργαστεί προσωπικά δεδομένα για ίδιους, ή νέους σκοπούς πχ marketing.
- ✓ Περιγραφή τεχνικών και οργανωτικών μέτρων ασφάλειας (πχ ορισμός DPO κρυπτογράφηση, back up, κλπ.)
- ✓ Περιστατικά παραβίασης προσωπικών δεδομένων

Συμβατικοί όροι - Προστασία προσωπικών δεδομένων (β')

- ✓ Προϋποθέσεις/εχέγγυα χρήσης υπεργολάβων
- ✓ Διαβιβάσεις δεδομένων εκτός ΕΕ/ΕΟΧ (Αποφάσεις επάρκειας, SCCs, κλπ.)

Εφαρμοστέο δίκαιο - Διεθνής δικαιοδοσία

- ▶ Ελευθερία επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου (αρχή ελευθερίας των συμβάσεων) και κατά κανόνα στις συμβάσεις επιλέγεται το δίκαιο του παρόχου υπηρεσιών Cloud.
- ▶ Σε περιπτώσεις μη επιλογής, το εφαρμοστέο δίκαιο κρίνεται βάσει του άρθρου 4 του Κανονισμού Ρώμη I (συνήθως ως εφαρμοστέο το δίκαιο του παρόχου υπηρεσιών Cloud).
- ▶ Σε περιπτώσεις αδικοπρακτικής ευθύνης, εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους στο οποίο επήλθε το ζημιολόγο γεγονός (άρθρο 4 Κανονισμού Ρώμη II), *εκτός εάν αμφότεροι υπαίτιος και ζημιωθείς, έχουν κατά το χρόνο επέλευσης της ζημίας, τη συνήθη διαμονή τους στην ίδια χώρα.

Προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας

- ▶ Όταν ο πάροχος υπηρεσιών Cloud, διαθέτει απλώς τον αποθηκευτικό χώρο (πχ Google Drive), όπου η επιχείρηση αναπτύσσει τα δικά της έργα, εφαρμογές κλπ. (IaaS), τότε δεν τίθεται ζήτημα προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας.
- ▶ Αντίθετα, όταν παρέχεται στην επιχείρηση κάποιο λογισμικό ή εφαρμογή (SaaS, PaaS), αυτά προστατεύονται ως έργα λόγου (άρθρο 2 παρ. 3 του Ν.2121/1993), σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία περί προστασίας την πνευματικής ιδιοκτησίας και η επιχείρηση θα πρέπει να διαθέτει την απαιτούμενη άδεια χρήσης ή άδεια αναπαραγωγής τους.

Ποινικά ζητήματα - αποδεικτικά στοιχεία

- ▶ Στο πλαίσιο ανίχνευσης & καταστολής κυβερνοεγκλημάτων, οι διωκτικές αρχές ζητούν πρόσβαση και χρησιμοποιούν ως αποδεικτικά στοιχεία, επικοινωνίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στοιχεία λογαριασμών χρηστών, κλπ. που βρίσκονται αποθηκευμένα στο Cloud.
- ▶ Επειδή πρόκειται για επέμβαση στην ιδιωτικότητα, οι ανωτέρω ενέργειες θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με:
 - Την Οδηγία 680/2016, όπως μεταφέρθηκε με τον Ν. 4624/2019
 - Τις βασικές αρχές της ΕΣΔΑ
 - Το Ν.2225/1994 περί άρσης του απορρήτου όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

Ποινικά ζητήματα - αποδεικτικά στοιχεία

- ▶ Cloud Act 2018: Ισχύει στις ΗΠΑ και υποχρεώνει όλους τους παρόχους ηλεκτρονικών υπηρεσιών (όχι μόνο cloud), να συμμορφώνονται με τα αιτήματα των διωκτικών αρχών για αποκάλυψη δεδομένων των επικοινωνιών.
- ▶ Σε περιπτώσεις που πρόκειται για προσωπικά δεδομένα ευρωπαίων πολιτών, δεν υπάρχει νομική βάση για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων (GDPR άρθρο 48επ.) στις ΗΠΑ.
- ▶ Σύμφωνα με την κοινή γνώμη 10/7/2019, του EDPB και EDPS, η Cloud Act 2018 έρχεται σε ευθεία αντίθεση με το GDPR.

Περισσότερες πληροφορίες

www.revivalsa.com

Revival Consulting Services S.A.

Revival Consulting Services S.A.

Revival Consulting Services S.A.

REVIVAL

Περισσότερες πληροφορίες

Sarra Topaloglou

GDPR Legal Advisor

T. 210 515 6800, ext: 7946

stopaloglou@revivalsa.gr

REVIVAL

Σας ευχαριστούμε!